

Scénář Světlana Navrátilová

Ella:

Po odsunu Němců po druhé světové válce se prarodiče Světlý Navrátilové rozhodli přestěhovat do pohraničí. Babička pracovala v zemědělské výrobě a dědeček dostal na starost statek v Andělcích. Ve čtyřicátých letech byl všeho nedostatek a zemi navíc postihlo sucho a neúroda. Přesto se pan Janda snažil ze všech sil zajistit chod hospodářství a plnit dodávky mléka a masa.

Jája:

Snažil se svou práci dělat co nejlépe, zemědělství rozuměl, někdy byl však neústupný, a snad i proto se komunistům znelíbil. Po smyšleném obvinění a zatčení, vystěhovali celou rodinu do zpusťšeného plesnivého domu.

Paní Navrátilová:

Tam byl schozenej drát vysokého napětí. Vesničani tvrdili že to tam bylo daný schválně, nevím, nemůže to nikdo potvrdit, prostě to tam bylo. No a já jsem pobíhala, že jo, tříletá holka tak naši se stěhovali, tak já jsem pobíhala venku. No a ten pes běžel přede mnou a chytil se do toho za ten drát vysokýho napětí. Z čehož teda, tatka sice přiskočil, snažil se mu ten drát utrhnout, ale to samozřejmě nepomohlo že jo. No ale ten ten pes mi vlastně zachránil život, protože kdybych běžela první já, tak vám tady nic nevykládám.

Zvuk pes

Tonička:

Před soudním jednáním byl pan Janda zatčen a umístěn do budovy dnešního gymnázia ve Frýdlantě, kde byl okresní soud. Paní Navrátilová ho zde i se svou maminkou navštívila.

Zvuk dveře:

Pohy:

I když všichni svědci vypovídali v jeho prospěch a rodina dala celoživotní úspory obhájci, o vině bylo předem rozhodnuto. A pro výstrahu ostatním ho ještě s dalšími komunisty očernili na veřejné výstavce údajných hospodářských zločinců v místní základní škole.

Paní Navrátilová:

Že tam byli prostě všichni vyvěšený a napsaný z čeho jsou obžalovaný. to snad ještě nebyli ani odsouzený a už tam byli vyvěšený v tý místnosti. A mamka se tam šla podívat no a měla mě s sebou. No a já jsem ho tam samozřejmě toho dědu poznala, a na celou tu třídu jsem říkala, je maminko koukej, tady je můj dědeček. Říkala, já jsem prostě takhle sklopila uši a

utekla jsem od tamtud, protože ty lidi po mně všichni koukali a bylo to strašně jakože nepříjemný.

Monča:

Trest byl vysoký – šest let nucených prací v Jáchymově a zákaz pobytu ve Frýdlantském okrese. Domů nesměl ani psát a rodina ho směla navštívit jen párkrát. V uranových dolech nakonec zůstal i jako civilní zaměstnanec a zpět se vrátil až v důchodu. A i ten mu komunisté zakázali vyplácet celý. Rodinný život si ale dlouho neužil, zanedlouho zemřel na rakovinu plic v důsledku radioaktivního záření v dolech.

Paní Navrátilová

A to byl pro mě takovej jako hodně špatnej rok, protože já jsem maturovala za čtrnáct dní jsem měla maturitu když zemřel. Já jsem nespala takže, vůbec jsem nemohla spát takže vlastně nakonec mě potom mamka odvedla tady k našemu obvodnímu lékaři ten mi dal nějaký prášek, já pak spala dva dny. No a hned na to jsem šla na svatej tejden.

Ema:

Paní Navrátilovou pronásledovalo smyšlené obvinění dědečka dlouhá léta. Nesměla studovat na vysoké škole. Na střední, i když byla výbornou studentkou, se dostala spíše zázrakem. Za normalizace pracovala jako hospodářka na střední zemědělské škole. V přijímacím řízení často narážela na nepřijetí uchazečů z politických důvodů. V dokumentech se totiž uvádělo, zda jsou rodiče dělnického původu a jestli nebyli po roce 1968 vyškrtnuti nebo vyloučeni z komunistické strany.

Paní Navrátilová:

Furt mám před sebou ty přijímačky té holčiny z Liberce otec primář, maminka doktorka a prostě měla samé jedničky a nikdy neměla jednou dvojku na základce na samé jedničky udělala prostě přijímačky udělala na výbornou, a nebyla přijata.

Vždyť ona vlastně měla bejt mezi těma prvníma koho přijmou žejo.

Natka:

Všechny problémy a trápení dokázala paní Navrátilová překonat a dnes si užívá vytoužené svobody. A všem přeje:

Paní Navrátilová:

Ať máte prostě svobodu volby, co budete chtít dělat, ať si můžete říkat co chcete.

Scénář připravily studentky Gymnázia Frýdlant

Natálie Šimková, Ella Krýchová, Monika Brezováková, Ema
Kutílková a Antonie Buriánková